

Sørg for at du og dine er **trygge i båt** hele sesongen!

RÅD OM EGEN SIKKERHET I BÅT

Omlag 60 prosent av Norges befolkning har mulighet til å dra ut i båt.

Skal du ut på sjøen i sommer? Å ferdes på sjøen er stort sett en positiv og hyggelig opplevelse, men ulykkene viser at marginene kan være små også på sjøen. I gjennomsnitt mister 30 familier sine kjære i forbindelse med bruk av fritidsbåt – hvert år.

Sjøfartsdirektoratet har en nullvisjon og ønsker at du skal være trygg når du er ute med båt. Derfor har vi laget denne folderen for å gi deg noen gode råd på sjøveien. Her finner du også en sjekkliste du kan bruke for å se om du har husket det nødvendige før turen.

Vi ønsker deg en fin og trygg sommer på sjøen. God tur!

*Vennlig hilsen Sjøfartsdirektoratet
ved Lars Alvestad, fungerende sjøfartsdirektør
og Petter A. Søreng, seksjonssjef ved seksjon fritidsfartøy*

*Lars Alvestad
fungerende sjøfartsdirektør*

*Petter A. Søreng
seksjonssjef ved seksjon fritidsfartøy*

Utgitt av Sjøfartsdirektoratet juni 2020

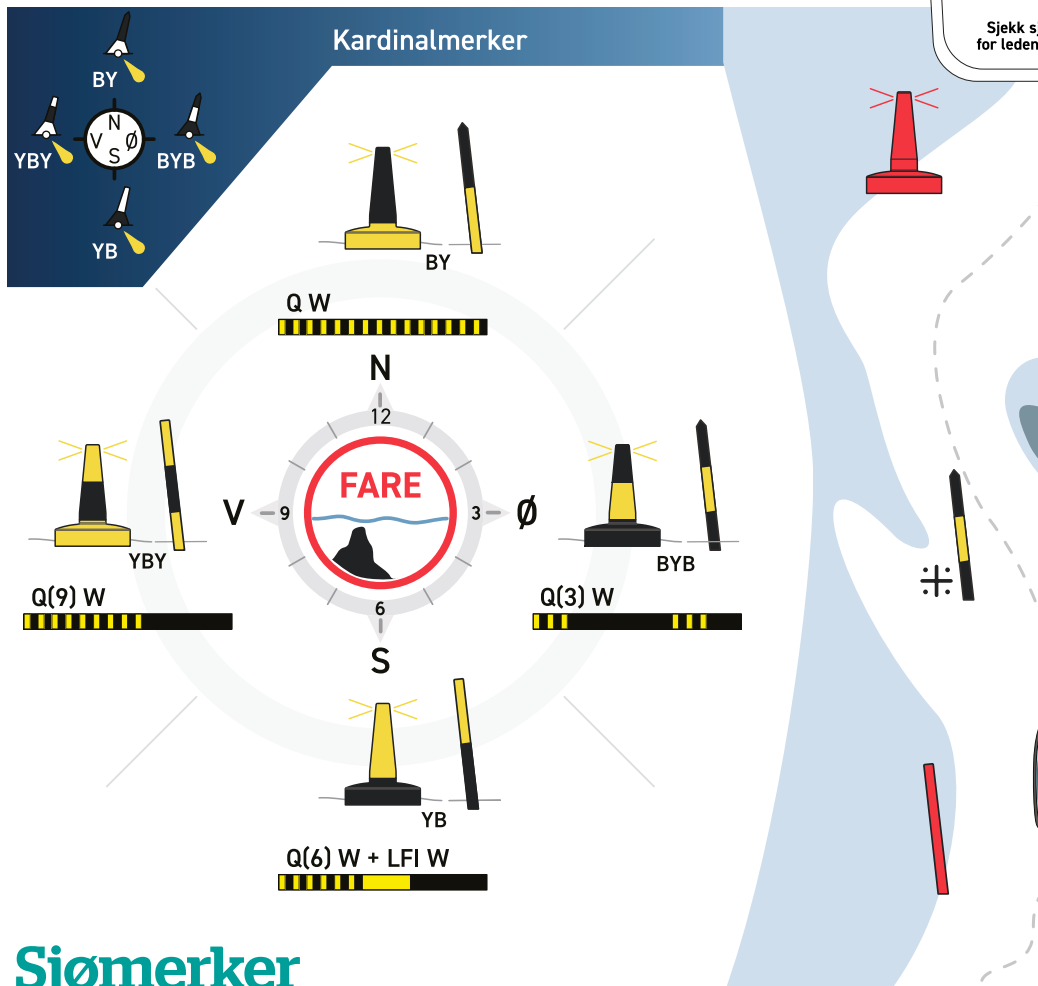
Besøksadresse: Smedasundet 50A, Haugesund
E-post: post@sdir.no Telefon: 52 74 50 00 www.sdir.no
Facebook og Instagram: [@vissjovett](https://www.facebook.com/vissjovett)

Sjekkliste for en sikker båttur

1.	Jeg vet at vesten må være på når jeg oppholder meg utendørs i båter under åtte meter som er i fart. Det er vester til alle om bord i båten, og vestene er sjekket og vedlikeholdt.	
2.	Jeg har sjekket værmeldingen og forsikret meg om at det er trygt å dra på sjøen.	
3.	Jeg har satt meg inn i promillegrensene på sjøen og fører aldri båt i påvirket tilstand.	
4.	Jeg har en god leder / badestige på båten som jeg kan nå når jeg ligger i vannet dersom jeg skulle falle over bord.	
5.	Jeg har med meg vanntett kommunikasjonsutstyr, slik at jeg kan varsle i nødstilfeller. Telefonen min er ladet, i vanntett etui og klar til bruk. Jeg har VHF-sertifikat og kan betjene maritim VHF-radio (dersom det finnes VHF om bord).	
6.	Jeg bruker båtens dødmannsknapp (dersom det er installert).	
7.	Båten har riktige lanterner om den skal brukes i mørke eller ved dårlig sikt.	
8.	Kartplotteren er installert med oppdaterte sjøkart, eller jeg har oppdaterte papirkart.	
9.	Jeg har med meg nok drivstoff.	
10.	Jeg har med nødvendig utstyr. Hvilket utstyr som er nødvendig, avhenger av type båt, type farvann og varighet på båtturen. Det kan feks. være lurt å ha med dregg, drivanker, lenseutstyr, tau, årer, brannslukkingsutstyr, redningsbøye, kniv, førstehjelpsutstyr m.m.	
11.	Jeg har båtførerbevis dersom jeg er født i 1980 eller senere, og skal føre en fritidsbåt med lengde over 8 meter eller med motor større enn 25 hk.	
12.	Jeg vet at barn under 16 år kun har lov til å føre båter med lengde inntil 8 meter, motor med maksimal effekt på 10 hk og maksimal hastighet på 10 knop.	
13.	Jeg har fritidsskippersertifikat (D5L) om jeg skal føre fritidsbåt mellom 15–24 meter.	
14.	Jeg vet hvordan jeg skal navigere ved å bruke kartplotter og / eller papirkart.	
15.	Jeg er oppdatert på fartsgrensene langs sjøen. Kystverkets gratis-app BåtFart informerer om fartsgrenser og varsler om du kjører for fort.	
16.	Jeg kjenner til sjømerkesystemet og vet hvilken side av merkene jeg skal kjøre.	
17.	Jeg kjenner til sjøveisreglene, inkludert reglene for hvem som skal vike på sjøen.	
18.	Jeg vet hvordan båten blir påvirket av vekt, og hvordan det er best å bevege seg om bord for at den ikke skal kantre (feks. at kun en person om gangen skal reise seg i små båter).	
19.	Båt og motor er godt vedlikeholdt.	
20.	Jeg har fortalt noen hvor jeg skal, og hvor lenge jeg blir borte.	

Babord

Sjøfartsdirektoratet anbefaler alle å ta båtførerprøven. Pensumet til båtførerprøven gir deg all teorien du bør kunne før du tar båten ut. Du får verdifull kunnskap om navigasjon, kartlesing, sjømerker, lover og regler.

Sjømerker

Kystverket sin gratis-app BåtFart gir deg oppdatert informasjon om fartsgrenser og kan varsle deg dersom du kjører for fort. Husk å oppdatere sjøkart.

Ta kontakt med Kystverket dersom du oppdager feil på sjømerkene. Tlf. 22 42 23 31 E-post: navco@kystverket.no

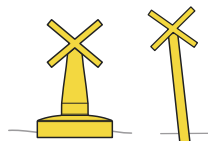
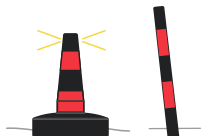

Sjøkartet
s retning

Frittliggende grunner **Spesialmerker**

BRB

Y

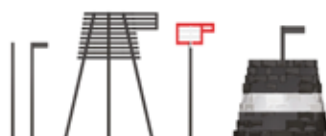
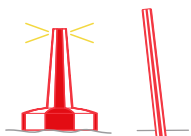

Senterledsmerker **Faste merker**

RW

B

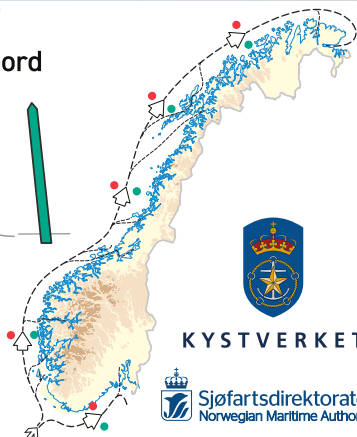
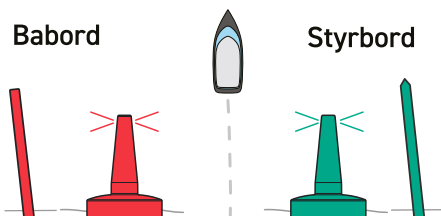
V

Lateralmerker

Babord

Styrbord

KYSTVERKET

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Båtførerprøven/båtførerbevis

Alle født i 1980 eller senere må ha båtførerbevis for å kunne føre båter som er lengre enn åtte meter eller har en motorkraft på minst 25 hestekrefter. Båtførerprøven er imidlertid nyttig for alle født før den tid også. Pensumet gir deg informasjon om alt det teoretiske du bør kunne før du tar ut båten. Du får verdifull kunnskap om navigasjon, kartlesing, sjømerker, lover og regler. Båtførerprøven kan tas uten kurs, men de fleste opplever et kurs som nyttig. Det finnes både nettkurs og kurs med personlig oppmøte.

Flytevest

I båter under åtte meter skal du ha på deg flyteutstyret når du er utendørs og båten er i fart. I alle fritidsbåter skal det være vester til alle om bord. Dette gjelder alt fra motorbåter og seilbåter til vannscootere og kano/kajakk. Det kan være lite tid til å lete frem vester hvis noe plutselig skjer, og du havner i vannet. Vi anbefaler derfor at vesten er på under fart i båter over 8 meter også. Båtfører har ansvar for at personer under 15 år har på seg flyteutstyr.

Om du har en oppblåsbar vest, bør du sjekke den hvert år for å se at utløsermekanismen er i orden, og at den ikke har gått ut på dato. Se www.sdir.no/fritidsbat for mer informasjon om hvordan du sjekker og vedlikeholder vesten din.

Promille

I Norge har vi to ulike promillegrenser for deg som skal føre båt. Skal du føre en båt under 15 meter kan du maksimalt ha 0,8 promille. Dette gjelder alle båter under 15 meter, også fritidsfartøy uten motor, SUP eller vannscootere. For større båter over 15 meter er promillegrensen 0,2.

Vi anbefaler på det sterkeste å unngå å drikke alkohol før du fører båt. Driker du alkohol, blir du en dårligere båtfører. Du får redusert koordinasjon, balanse og evne til å fokusere. Hvert år omkommer flere personer etter å ha kjørt båt i beruset tilstand, gjerne i halvmørke eller mørke og i høy fart.

Dødmannsknapp

Om du bruker dødmannsknapp / automatisk nødstop, vil båten din stoppe om du faller over bord.

Dette kan redde livet ditt i en nødssituasjon. At båten stopper om du faller i vannet, vil også sikre at andre personer på sjøen unngår å bli skadet av en førerløs båt.

Varsling

Pass på at du har med deg en form for vannrett kommunikasjonsutstyr, slik at du får varslet om hjelp i en nødssituasjon. Slikt utstyr kan være en VHF eller en vannrett mobil. En VHF lar deg få direkte kontakt med nærliggende båter og redningstjenesten i en nødssituasjon. For å bruke VHF må du ta VHF-sertifikat. Mobiltelefoner kan ha varierende dekning og lar deg kun snakke med én person om gangen. Likevel kan den i mange tilfeller være til god hjelp dersom noe uforutsett skulle skje. Bruk gjerne et vannrett etui til mobiltelefonen om den ikke tåler vann.

Fartsgrenser

Det er ikke så lett å sette opp fartsskilt på sjøen. Likevel finnes det regler som du må følge når du er ute i fritidsbåt. I Norge kan fartsgrensene på sjøen variere fra kommune til kommune. For å få oversikt over fartsgrensene der du er, kan du bruke appen BåtFart, som er laget av Kystverket. Den gir deg informasjon om fartsgrensen på sjøen der du er, og kan gi deg varsel om du kjører for fort.

Som båtfører har du ansvar for å avpasse farten etter forholdene. I mange områder er det tett trafikk på sjøen, spesielt i sommermånedene. Mange er ute i kajakk, SUP og andre småbåter uten motor. Vis aktsomhet og ta hensyn til myke trafikanter og badende langs land.

Vær

Været kan endre seg kjapt på sjøen. Sjekk værmeldingene jevnlig, også mens du er på tur.

Ta hensyn til naturen

Bruk av båt på sjøen er en allemannsrett, så lenge du viser hensyn og er varsom. Allemannsretten gjelder også i verneområder, men noen aktiviteter kan være unntatt i verneforskriften for området.

- Sjekk hvor det finnes verneområder med ferdselsforbud.
- Ikke forstyr vilt, hekkende fugl og dyr på beite.
- Ta med deg søppelet hjem.
- Husk bålforbudet. Det er kun lov med bål på godkjente bål plasser og der det åpenbart ikke kan forårsake brann.
- Det er båndtvang for hunder fra 1. april til og med 20. august.
- La fiskegarn og fangstredskaper som brukes til fiske være i fred.
- Du kan dra båten på land i utmark for en kortere periode.
- Du kan overnatte i båten, også nærmere enn 150 meter fra bebodde hus og hytter, så lenge du viser hensyn til beboerne.

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Sjøvettreglene

1. **Tenk sikkerhet**
Kunnskap og planlegging reduserer risikoen og øker trivselen.
2. **Ta med nødvendig utstyr**
Utstyret må holdes i orden og være lett tilgjengelig.
3. **Respekter vær og farvann**
Båten må bare benyttes under egnede forhold.
4. **Følg sjøveisreglene**
Bestemmelsene om vikeplikt, hastighet og lanterneføring må overholdes.
5. **Bruk redningsvest eller flyteplagg**
Det er påbudt å ha på seg flyteutstyr om bord i fritidsbåter under 8 meter. Fritidsbåter f.o.m. 8 meter skal ha egnet flyteutstyr til alle om bord.
6. **Vær uthvilt og edru**
Promillegrensen er 0,8 når du fører fritidsbåt under 15 meter.
7. **Vis hensyn**
Sikkerhet, miljø og trivsel er et felles ansvar.

Last ned Sjøvettspillet - gratis!

Last ned Sjøvettspillet gratis på App Store eller Google Play.
Her kan små og store øve på sjøvettregler og navigasjon.